Hariduselu

KOOL TÄNA JA HOMME

9. Meie esmane abiline

Paide Rajooni Haridusasutuste Ekspluatatsiooni Kontor on ellu kutsutud rajooni haridusasutuste ekspluatatsiooni-, varustamis- ja remondiprobleemide lahendamiseks. Omal ajal eksperimendi korras loodud isemajandav organ jäeti juba sündimisel raskesse majanduslikku olukorda. Peale kontori ei olnud midagi oma, finantsabi oli väike, vastavalt põhikirjale määrati kasumiks üks protsent, varustamine tõi sisse ainult kahju (kasum puudus, aga mida rohkem hangid, seda suuremad on kulutused), töötajate palgad olid väikesed, kortereid ei olnud anda, juhtimisaparaadi ja tööliste proportsioon oli rikutud, remondimaterjalide hankimiseks tehti kompenseerimatuid kulutusi.

Paljudes hädades oli süüdi hoolimatus, kontrollimatus, HEKi juhtkonna saamatus. Eelmise aasta viimase poolega suutis HEK likvideerida võlad, isegi ületada aastaplaani (kapitaalremondi plaan 150 000, täitmine 167 000 rbl). See saavutati töö parema korraldamise ja varustamisega, ühesõnaga sisemiste reservide arvel. Sel aastal seadsime rajooni täitevkomitee abiga korda ka majandusliku huvitatuse, kasumi protsendiks kinnitati 6. Kasumit saab HEK ka varustamise eest. Aastaplaani — 160 000 rbl ületab HEK kindlasti, töö käib selleks, et ületada aasta lõpuks 210 000 rubla, (kaks aastat tagasi napp 120 000 rbl). Rajooni täitevkomitee on eraldanud raha põhivahendite hankimiseks, aitas käibevahenditega.

HEKi eesmärk on kiiresti (hiljemalt kolme aastaga) võimsust tõsta. Selleks tuleb põhijõud suunata oma tootmisbaasi väljaehitamiseks. Koole saab aidata väga hädapäraste tööde tegemisel, vältides jõudude killustamist. Oleme püüdnud seda joont suurte raskustega hoida (järjest tuleb kustutada «tulekahjusid»). Uusi probleeme on tekkinud ehitusmaterjalide hankimisel, Haridusministeeriumi fondid anti üle Varustuskomiteele, kust eelisjärjekorras saab REJ.

HEKist on kujunenud ja peabki kujunema haridusasutuste põhiremontija (1988. a plaan oli mäletatavasti REJl 100 000, HEKil 160 000 rbl). Mida selleks peaks veel ette võtma?

✦ Ehitama forsseeritult välja Prääma tootmisbaasi, et esimese toodangu saaks 1989. aasta ehitushooajaks.

✦ HEK peaks remonti minevatele objektidele ise projektid tellima.

✦ Suurendama tööliste avru, luues piirkonnasisesed remondibrigaadid.

✦ Looma vastava tehnikaga varustatud sanitaartehnikute, elektrikute, puuseppade brigaadid.

✦ Asutama õppevahendite remondi töökoja.

✦ Rakendama tööle abiettevõtte, kus hakataks valmistama oma rajooni koolidele ja kogu haridussüsteemile liimikuid, kleebiseid, diplomeid ja vimpleid.

✦ Parandama töö kvaliteeti.

✦ Looma koolihoonete välisfassaadide korrastamiseks, katuste pigitamiseks ja kõrvalhoonete remondiks kooperatiivid.

✦ Tõstma töötajate kvalifikatsiooni, mis võimaldaks maksta töölistele rohkem palka.

✦ Ehitama elumaja oma töölistele.

Oma tegevuse käigus peavad hariduskoondis ja haridusasutuste ekspluatatsiooni kontor purustama väljakujunenud mentaliteedi, mis seisneb vastastikuses süüdistamises ja möödavaatamises. Erilist tähelepanu nõuab koostöö haridusasutuste paremaks varustamiseks. Tuleb välja mõelda ja rakendada selline varustamine, mis leiaks lasteaedade ja koolide heakskiitu, mis võimaldaks stimuleerida ja premeerida sellealast head tööd.

Ja veel. Uutmisplaanides on ette nähtud oma ehitusorganisatsiooni loomine (kus liitmise, kus lahutamise tulemusena) sotsiaalkultuuriliste objektide ehitamiseks. See mõte on heakskiitu leidnud ENSV Ministrite Nõukogu Asjadevalitsuse osakonnajuhataja Enn Õunapuu ja tema töögrupi poolt, ideed toetab enamik minu kolleege (HEK on olemas kahes rajoonis ja Tallinnas). Eesmärgiks on vabastada haridus-, tervishoiu-, kultuuri-, spordijuhid remondimuredest. Meil on olemas oma ehitusorganisatsioon, kes teeb seda, mis on parajasti vaja. Ei hakka kauplema, et see objekt on liiga kaugel, liiga lagunenud, ei tasu ära jne, jne. HEK on ka finantsiliselt väga tihedalt seotud hariduskoondisega.

ANDRES TAIMLA